

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь, твой народ дачакаецца Залацістага, яснага дня! М. Багдановіч.

№2 (184) СТУДЗЕНЬ 2015 ГОД

ПОГЛЯД РЭДАКТАРА

СХАВАНЫ НЕДАВЕР ПАДРЫВАЕ НЕ АДНУ ЦАРКВУ…

15 студзеня ў Шуміліне на званіцы недабудаванага яшчэ праваслаўнага храма Святога Мікалая Цудатворцы быў усталяваны купал. Гэта падзея стала нагодай для эмацыйнай дыскусіі на сайце раёнкі " Герой працы".

Уласна кажучы, акрамя вышэй згаданай інфармацы там больш ні пра што і не гаварылася. Здымкаў было крыху больш, аднак не думаю, што, менавіта, яны былі тым штуршком, што падбухторыў наведнікаў выказацца з гэтай нагоды ажно ў дваццаці двух каментарах. І тым не менш у дадзеным выпадку эмацыйны выбух адбыўся, як раз з прычыны недасказанасці.

Нягледзячы на тое, што канстытуцыйна праваслаўная царква(дарэчы, як і ўсе астатнія) аддзелена ад дзяржавы, яна разам з тым зьяўляецца адным з цэментуючых фактараў пабудаванай цяперашнім афіцыйным рэжымам сістэмы ідэалагічных каштоўнасьцяў: адзіны дзяржаўны лідар, адна царква, адна вера, адзіная мова… Дарэчы ў чынавенскім асяродку гэтыя ідэалагемы наогул усвядамляюцца, як звышкаштоўнасныя рэчы. Таму вашая прыналежнасць да каталіцкай ці тым больш пратэстанскай канфесіі будзе ўспрымацца не проста, як парушэнне створанага імі сведамаснага дрэс-коду, а як сведчанне вашай прыналежнасці да антынароднай апазіцыйнай супольнасці. У дадзеным выпадку для іх вы – нібыта замежны агент.

Думаю, падсвядома успрымаючы гэта, ніхто з жыхароў Шуміліншчыны, якія зьяўляюцца прадстаўнікамі іншых рэлігійных супольнасьцяў, атэістаў, няверуючых, так і не абурыўся публічна, калі з эгонага заробку бухгалтар вылічваў сродкі на будаўніцтва вышэйзгаданага праваслаўнага храму. Ну, і само сабой, уся гэтая фундатарская акцыя рабілася ў добраахвольна-прымусовым парадку і не адзін раз. Падцверджаннем гэтага можна лічыць выказванне наведніка пад нікам Весельчак: " Только вот о том что с каждого работающего в районе из небогатой зарплаты принудительно деньги по несколько раз собирали в позапрошлом, прошлом и теперешнем году будут собирать, газетка как то не пишет …не принято. И конечно никакого отчета перед народом о том сколько собрано и на что потрачено конечно же тоже не будет".

Як бачна з выказвання, менавіта, фінансавая непразрыстасць турбуе шумілінцаў у найбольшай ступені.

Але, як гэта звычайна бывае, хуценька зьяўляецца " ревностный поборнік справедлівості" под нікам Міхаіл, які імкнецца запалохаць і спыніць узніклую дыскусію ў самым зародку: "Уважаемая редакция! Руководствуясь статьёй 130, ч. 1 УК РБ, а именно: «Разжигание расовой, национальной или религиозной вражды или розни» просим в обязательном порядке предоставить IP, DNS и E-mail адреса пользователя именуемым себя «Весельчак», для определения места жительства и проведения профилактических разъяснительных работ".

Але Весельчака не палохаюць гэтыя наезды і ён працягвае : " Вопрос задаю не напрасно ибо как простой обыватель наблюдал в прошлом году такую картину. Летом церковь практически не строили хотя была чудесная погода без дождей (за лето к примеру профессиональная бригада строителей запросто может построить пятиэтажку). Резко начали строить и шпаклевать только осенью и в дождь. Почему так? И второй вопрос. Если деньги собраны а стройка не ведется, то где они хранятся и на каких условиях. Ведь логически запросто их можно положить на срочный счет и снимать с этого неплохие проценты какое то время".

А цяпер разам з вамі давайце задумаемся, няўжо ўсім адказным за пабудову царквы асобам нельга было першапачаткова папярэдзіць і пазбегнуць усіх гэтых непрыемных пытанняў, зрабіўшы празрыстымі ўсе этапы пабудовы царквы. Было б вельмі разумна прадухіліць недавер і спекуляцыі з боку цікаўных і недабразычлівых, выклаўшы ў адкрыты доступ усе фінансавыя дакументы.

Выходзіць, ва ўмовах несвабоды карупцыя або яе ўяўныя праявы прасякаюць ва ўсе сферы нашай рэчаіснасці і нават у царкву, што ўжо само па сабе падрывае яе аўтарытэт. І дзіўна, што гэтага не разумеюць тыя, хто абавязаны пра яго клапаціцца і дбаць, бо народжаны недавер падрывае не толькі царкву, але і веру.

Аляксандр Шчамлёў

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: HTTP://SHUMILINA.BY

ПРЫВАТЫЗАЦЫЯ

"ПРЭЗІДЭНЦКІЯ ДОМІКІ" ВЫКУПІЦЬ НЕМАГЧЫМА

Высокі кошт прыватызацыі жылля на сяле можа распужаць жыхароў, якія там яшчэ засталіся. Такое меркаванне выказаў дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі Уладзімір Шыцько.

Сустракаючыся з выбаршчыкамі сваёй акругі (ён уключае, Шумілінскі, Гарадоцкі і частку Віцебскага раёнаў, дэпутат адзначыў, што да яго асабіста і іншых дэпутатаў у іншых рэгіёнах звяртаецца шмат людзей па пытанні прыватызацыі жылля.

"У сувязі з апошнімі зменамі ў жыллёвым заканадаўстве гэтае пытанне стала асабліва актуальным для сельскай мясцовасці. Сёння кошт квадратнага метра жылля, што ў вёсцы, што ў Віцебску, - практычна аднолькавая. І людзі звяртаюцца з пытаннем, як паменшыць кошт прыватызацыі. Для гэтага ў райвыканкамах створаныя камісіі. Але давайце скажам шчыра: не вельмі-то жадаюць гэтыя камісіі пайсці насустрач людзям. У выніку атрымліваецца, што сельскім жыхарам даводзіцца плаціць па Br200-300 млн за гэтыя домікі. Так мы хутка распалохаюць ўсіх людзей з сяла! "- растлумачыў сваю пазіцыю Уладзімір Шыцько.

Ён адзначыў, што ў тых рэгіёнах, за якія адказвае, ёсць шмат пустога жылля, у тым ліку і "прэзідэнцкіх" домікаў. Народны абраннік упэўнены, што калі не ісці насустрач жыхарам вёскі, тады і тыя, што засталіся, канчаткова разбягуцца.

"Іх можна зразумець. Я ведаю, што, напрыклад, у аграрадку Пальмінка прадаюць прыватныя дамы за $ 3-4 тыс., даражэй не атрымліваецца. А мы патрабуем за такія велізарныя сумы выкупляць дамы, у якіх людзі пражылі ўжо па 20 гадоў. Вядома, сельскія жыхары крыўдзяцца ", - дадаў дэпутат.

На яго думку, уся прычына ў бюракратызме, які яшчэ застаецца дзе-нідзе ў рэгіёнах. Многія праблемы і пытанні можна зняць на месцы, не даводзячы да скаргаў ў вышэйстаячыя органы, непатрэбнай перапіскі. Для гэтага трэба ўважліва паглыбіцца ў кожную сітуацыю, з якой звяртаюцца да мясцовай улады. Не заўсёды ў асобных работнікаў у райвыканкамах ёсць жаданне гэтым займацца і дапамагчы. Разам з тым, у галіне, дзе кіраўнікі больш уважлівыя да такіх пытаннях, паток падобных зваротаў менш.

"Як дэпутат спрабую ўплываць на сітуацыю. Але часцяком усё залежыць ад мясцовай улады. Таму мяне хвалюе падбор, расстаноўка кадраў - гэтая праблема стаіць вострa на ўсіх узроўнях", - падсумаваў Уладзімір Шыцько.

Таксама ён пералічыў іншыя тэмы зваротаў, якія паступаюць да яго ад выбаршчыкаў. Гэта ў асноўным незадаволенасць камунальнымі службамі, у асобных населеных пунктах - дрэнная якасць вады ў вадаправодзе.

Ян Вайтовіч

НАША ЖЫЦЦЁ

ДЭМАГРАФІЧНЫ РУХ НЕ ВЫКЛІКАЕ АПТЫМІЗМУ

Змяншэнне колькасці насельніцтва ў раёне, нізкі узровень нараджальнасці, высокая смяротнасць прывялі да дэфармацыі ўзроставай структуры насельніцтва, якая праявілася вельмі высокім узроўнем дэмаграфічнага старэння. Кожны трэці жыхар раёна - пенсіянер.

Дынаміка дэмаграфічных паказчыкаў за апошнія месяцы мінулага года па ранейшаму захоўвае негатыўную тэндэнцыю. Невялікі прырост нараджальнасці, які назіраецца ў апошнія чатыры гады, абумоўлены дынамікай узроставага складу і таму не можа расцэньвацца як устойлівая тэндэнцыя стабілізацыі дэмаграфічнай сітуацыі.

Зараз кожны трэці жыхара раёна - пенсіянер. Каля пяці тысяч пажылых дюдзей адносяцца да катэгорыі адзінокіх.

Так, у лістападзе 2014 года ў Шумілінскім раёне на свет з'явілася 11 немаўлят. Але адначасова памерла 28 чалавек, у тым ліку ад старасці ўсяго шэсць, у працаздольным узросце – 5, рэшта пайшла з жыцця па прычыне цяжкіх хваробаў і няшчасных выпадкаў.

Між іншым, дэмаграфічная бяспека для нашага раёна – адно з найгалоўнейшых пытанняў, звязаных з будучым рэгіёна. Так, у раёне пераважае меркаванне, што ў нас не хапае ўрачоў, даволі сумная статыстыка і па няшчасных выпадках, суіцыду, атручванню сурагатнымі алкагольнымі напоямі. Мелі месца выпадкі гібелі людзей ў ДТЗ, на пажарах, на рабочых месцах і ад рук злачынцаў. Закрываюцца школы, дзіцячыя садкі, аддзяленні сувязі, магазіны, скарачаюцца аўтобусныя маршруты.

Як склалася сітуацыя ў лістападзе? Усяго нарадзілася на тэрыторыі раёна 11 немаўлят. На чатырох навароджаных пабагацеў райцэнтр, па двое дзетак зарэгістраваны на тэрыторыі Дабейскага, Обальскага і Светласельскага сельсаветаў. Адно дзіця нарадзілася ў Лаўжанскім сельсавеце.

У лістападзе шумілінцы стварылі 14 сям'яў

14 шлюбаў у лістападзе, гэта на 6 менш, чым было летась. 10 шлюбаў было зарэгістравана ў аддзеле загсу райвыканкама, па два – у Дабейскім і Мікалаеўскім сельвыканкамах.

Суд Шумілінскага раёна разглядзеў дзве справы аб скасаванні шлюбу. Дзве сям'і, у якіх маюцца дзеці – распаліся. У абоіх выпадках ініцыятарамі разводаў выступілі жанчыны, яшчэ 15 сямейным парам далі тэрмін на прымірэнне.

Страты насельніцтва за лістапад саставілі 28 чалавек – у два з палавой разы болей, чым нарадзілася. Па прычыне хвароб сістэмы кровазвароту памерла 10 чалавек, ад старасці пайшлі з жыцця 6, ад анкалагічных захворванняў – 2, яшчэ па аднаму ад хвароб органаў стрававання і дыхання. Ад знешніх прычын смерці памерлі чатыры чалавекі.

У лістападзе адбылося адно дарожна-транспартнае здарэнне. Адзін чалавек з цялеснымі пашкоджаннямі быў дастаўлены ў бальніцу.

Алесь Шумскі

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

“ДАРОГА ЖЫЦЦЯ” ПРАЗ ЗАХОДНЮЮ ДЗВІНУ

Жыхары Шумілінскага і Бешанковіцкага раёнаў па-ранейшаму штодзень выкарыстоўваюць лядовы шлях праз рэчку, каб перабрацца з аднаго берага на другі: людзям трэба трапіць у школу, на працу, у краму.

На двары - плюсавая тэмпература паветра. Пра мароз засталіся толькі прыемныя ўспаміны. Аднак нягледзячы на ўсе студзеньскія сюрпрызы, лядовая дарога, зробленая Дзедам Марозам яшчэ ў лістападзе, па-ранейшаму працуе.

А інакш быць не можа. Людзям штодзень неяк неабходна дабірацца з аднаго берага на другі: вучням - у школу, работнікам - на працу, пакупнікам - у краму…

Вось толькі каб да дзедамарозаўскіх клопатаў ды дадаць крыху людскіх. Да прыкладу, пасыпаць пяском спуск да Дзвіны, абазначыць чым-небудзь увесь шлях праз рэчку. Бо адвячоркам ці зранку можна лёгка збіцца з натоптанай сцежкі і зваліцца у палонку. Не зашкодзіць, калі б на беразе дзяжурыў ратавальнік, як гэта ён робіць на бальнічнай сажалцы ўлетку.

Зразумела, што сёння праз Дзвіну можна было б пераправіцца і на лодцы. Толькі вось дзе яна ёсць?

На жаль, на сённяшні дзень на Дзвіне пакуль што не існуе аніякіх прыкмета, што ў Шумілінскім і Бешанковіцкім раёнах чыноўнікі заўважаюць праблему ды неяк клапоцяцца пра тых, хто перасякае штодня па лёдзе рэчку.

Уладзімір Амбросаў

ХРОНІКА ЗДАРЭННЯЎ

ЗЛОДЗЕІ СКРАЛІ СЕЙФ БЕЗ ГРОШАЙ

За тры дні ў Шумілінскім раёне абакралі два паштовых аддзяленні: у Обаль і ў самім райцэнтры.

Паводле інфармацыі першага намесніка начальніка РАУС Ігара Шаціла, у абодвух выпадках невядомыя ўзламалі краты на вокнах.

Прынамсі, памяшканні на першым паверсе, якія не абсталяваны сігналізацыяй і відэафіксацыяй, з'явіліся лёгкай здабычай для зламыснікаў. У Обальскім аддзяленні злодзеі пажывіліся прадуктамі: вынеслі макароны, цукеркі і кансервы на суму каля двух мільёнаў рублёў. А вось у Шуміліне ім спадабаўся стары сейф, і яны нічога больш не ўзялі. На шчасце, у ім даўно нічога не захоўвалі - ён быў пусты.

Выявіць сейф міліцыянты выявілі на наступны дзень у кустах ля возера: няўдачлівыя рабаўнікі, падобна, стукнулі па ім чымсьці цяжкім, і замок адкрыўся. Вядзецца расследаванне.

По зводках МУС
Сяржук Горкі

МУЗЕЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

ВЫСТАВА ВАСКОВЫХ ФІГУР У ШУМІЛІНЕ

З 20 студзеня па 8 лютага ў Шумілінскім гісторыка-краязнаўчым музеі ладзіцца выстава васковых фігур “Кола гісторыі” з калекцыі Музея Петрапаўлаўскай крэпасці (г. Санкт-Пецярбург).

На выставе плануецца экспанаваць 30 васковых фігур вядомых гістарычных асоб. Сярод іх вялікія рэфарматары (Іван IV Грозны, Пётр I, Мікалай II), палітычныя дзеячы XX стагоддзя (Сталін, Чэрчыль, Ленін), геніі літаратуры і музыкі (Пушкін, Моцарт).

Вобразы гістарычных экспанатаў выставы – гэта шчаслівыя, але часцей самотныя гісторыі вядомых людзей, большая частка якіх легла ў аснову твораў літаратуры і кіно.

Для розных пакаленняў учынкі тых ці іншых гістарычных герояў з'яўляюцца прыкладам і арыенцірам у сучасным жыцці, іншыя, насупраць, – прыкладам супярэчлівасцяў і авантурызму. Гісторыя ў сваіх вядомых асобах сама паўстае перад намі ва ўсёй дакладнасці і праўдзівасці.

Экспазіцыя стылізаваная тэматычнымі матэрыяламі, што спрыяе адчуванню атмасферы эпохі. З гістарычнай дакладнасцю рэканструяваны касцюмы і дробныя аксесуары. Такім чынам наведвальнікам будзе прапанаваны займальны спосаб знаёмства з мінулым.

shumilino.by

НА ВЁСЦЫ ГАРЭЎ ДОМ

Агнём моцна пашкоджаны прыватны жылы дом ў вёсцы Ізгародзішча Мікалаеўскага сельсавета, адзін чалавек загінуў.

Узгаранне дома адбылося вечарам, а палове адзінаццатай гадзіны. На месца здарэння былі накіраваны аварыйна-выратавальныя падраздзяленні. Аднак для гаспадара дома здарэнне скончылася трагічна. У ходзе тушэння і разборкі дома на месцы пажара быў знойдзены труп мужчыны.

Жонка гаспадара, якая працуе кладаўшчыкам у Мішкавіцкай базавай школе, паспела выратавацца ад пажару, аднак атрымала апёкі рук. Жанчына дастаўлена брыгадай хуткай дапамогі ў Шумілінскую раённую бальніцу.

У доме 10х10 м, які належаў грамадзяніну 1965 г.н., качагару Мішкавічскай базавай школы быў знішчаны дах, паталочнае перакрыцце, пашкоджаныя сцены. Прычына пажару высвятляецца

По зводках МНС
Сяржук Горкі

САЦЫЯЛЬНАЯ ПАЛІТЫКА

ПАВЯЛІЧВАЮЦЦА ШТАТЫ САЦЫЯЛЬНЫХ РАБОТНІКАЎ

Рэаліі жыцця запатрабавалі неардынарныя меры. Каля пяці тысяч пажылых людзей адносяцца да катэгорыі адзінокіх. колькасць нямоглых людзей у Шумілінскім раёне таксама расце. На сённяшні дзень маеца каля 230 аддаленых вёсак. Прыкладна ў кожнай трэцяй з іх жыве менш за 10 чалавек.аеца каля 230 аддаленых вёсак. Прыкладна ў кожнай трэцяй з іх жыве менш за 10 чалавек.

Паводле дырэктара тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнай абароны насельніцтва Шумілінскага раёна Валянціны Штуро ў гэтым годзе штат сацработнікаў прыйдзецца павялічваць яшчэ на 10 чалавек.

Цяпер на абслугоўванні знаходзіцца больш за 500 грамадзян, у тым ліку 33 ляжачых хворых, але да катэгорыі адзінокіх ставяцца толькі 120 чалавек. Акрамя таго, цэнтр вымушаны абслугоўваць больш за 40 падапечных, якія пражываюць у сем'ях са сваімі роднымі. Па прагнозах ў наступным годзе колькасць маючых патрэбу ўзрасце і 60 шумілінскіх сацработнікаў з такой нагрузкай не дадуць рады, прыйдзецца ў чарговы раз пашыраць штаты.

Як бы там ні было, але паводле афіцыйных дадзеных працягласць жыцця паступова ідзё уверх. Само сабой, адпаведна, што усім людзям хочацца пражыць як мага даўжэй. Нездарма, выходзячы на пенсію, кожны другі аддае перавагу усімі праўдамі і няпраўдамі застацца на працы, каб дапамагчы дзецям ды ўнукам.

Але разам з павелічэннем колькасці пажылых людзей расце і колькасць сацыяльных работнікаў. Сёння толькі ў Віцебскай вобласці абслугоўваннем пенсіянераў на хаце займаюцца каля 2 тысяч чалавек, пад іх апекай - больш за 14 тысяч жывуць у нястачы. У наступным годзе гэтыя лічбы вырастуць, і, безумоўна, штаты няўхільна пашыраюцца.

Разам з тым і колькасць нямоглых людзей у Шумілінскім раёне таксама расце. На сённяшні дзень маеца каля 230 аддаленых вёсак. Прыкладна ў кожнай трэцяй з іх жыве менш за 10 чалавек.

Так, нямоглыя людзі не могуць абысціся без старонняй дапамогі, ім трэба ўвага і клопат, да таго ж дзяржава не пакідае іх у бядзе. Сёння прадстаўнікі сацыяльнай службы рэгулярна наведваюцца ў дамы больш чым васьмі тысяч жыхароў Віцебскай вобласці, якім яшчэ вельмі далёка 80-гадовага ўзросту, а большасць з іх маюць дзяцей і ўнукаў.

Замовіць сабе сацыяльнага работніка можа практычна кожны, хто перасягнуў 60-гадовую планку. Вядома ж, для гэтага, у адпаведнасці з законам, спатрэбяцца абгрунтавання, медыцынскія дакументы ў выглядзе даведкі ад лекара. Ці лёгка яе ўзяць? У Шумілінскім раёне, напрыклад, прыгадалі толькі адзін выпадак, калі пенсіянерцы адмовілі ў выдзяленні сацработніка: участковы тэрапеўт напісала ёй заключэнне са словам «здаровая». Гіпертанія, рэўматызм, артроз суставаў, не кажучы ўжо пра цукровым дыябеце ці праблемах з сэрцам, - хто сёння з 60-гадовых не мае амбулаторную карту без падобных дыягназаў? І які медык пагодзіцца адмовіць пацыентам і аспрэчваць яго абмежаванасць фізічных здольнасцях? Прычым такія людзі, нягледзячы на «абмежаванасці», здолныя штампаваць даволі аргументаваны скаргі, а яшчэ - хадзіць у паліклініку кожны дзень або жа рэгулярна выклікаць "хуткую".

Так, сацыяльнага работніка, калі ў вас дастатковы памер пенсіі, вылучаюць на ўмовах поўнай аплаты. Перыядычнасць прыходу работніка вызначаецца па дамове. Фармальна быццам бы павінна ўлічвацца стан здароўя, але практыка паказвае: калі падапечны гатовы плаціць і патрабуе больш частых візітаў, адмовіць яму - сабе даражэй. Кожны прыход (гэта дзве гадзіны сорак хвілін) у прыватны дом без выгод варта крыху больш за 9 тысяч рублёў, у кватэру з усімі выгодамі - прыкладна 6,5 тысячы. Гэта, нагадаем, пры ўмове поўнай аплаты.

Праўда, нярэдка сустракаюца выпадкі, калі падапечныя аддзялення сацыяльнага абслугоўвання дома жывуць разам... са сваімі роднымі і блізкімі. Аргументы для прызначэння сацработніка? Дачка, сын або пляменніца «занятыя на працы», «часта з'язджаюць», «са мной лаюцца, даглядаць не хочуць". Ужо вядуцца размовы ў афіцыйных колах чыноўнікаў пра тое, што занадта гуманныя нашы законы, якія нават ствараюць глебу для ўтрыманства. І ці не занадта мяккія патрабаванні па адносінах да дзяцей і ўнукаў, перакладаючы нашу клопату пра роднага чалавека на чужыя плечы? З другога боку відавочна, што ў краіне - чарговы эканамічны крызіс, што па ўсіх параметрах трашчыць дзяржаўны бюджэт, і улада будзе старацца эканоміць на усім, у тым ліку і на састарэлых. Зразумела, толькі не на патрэбах безліч распладзіўшыхся чыноўнікаў, апетыты якіх растуць штодня.

Алесь Прыбярэжны

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым–зрабіце бесплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі “Світанак”, то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/svitanak.html для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

НАША ЎЛАДА

БЕЛАРУСАЎ ПЕРАВОДЗЯЦЬ НА КАНТРАКТ ВЫЖЫВАННЯ

Раздаваць грошы перад прэзідэнцкімі выбарамі, як гэта было раней, у гэтым годзе беларусам не будуць. Так у перакладзе на абывацельскую мова гучыць свежая ўстаноўка Аляксандра Лукашэнкі прэм'еру.

На сустрэчы з Андрэем Кабяковым 22 студзеня прэзідэнт, як паведамляюць афіцыйныя крыніцы, зарыентаваў ўрад на захаванне дасягнутай па выніках 2014 тэндэнцыі перавагі ў росце прадукцыйнасці працы над заробкамі.

Даляравы трэнд дабрабыту зламаўся

Калі казаць прасцей, заробкі беларусаў у другой палове мінулага года фактычна замарозілі.Інфляцыя ж працягвала сваю чорную справу, з'ядаючы пакупніцкую здольнасць гэтых самых заробкаў, і па выніках 2014 склала 16,2%.

Але і гэта былі толькі кветачкі ў параўнанні з наступствамі гібрыднай снежаньскі-студзеньскай дэвальвацыі, якая зьнізіла кошт беларускі рубель у адносінах да долара амаль на 40%. Цяпер, нягледзячы на грубыя спробы стрымаць цэны пагрозай адміністрацыйнай сякеры, можа стрэліць дэвальвацыйна-інфляцыйная спіраль.

Эксперты мяркуюць, ці дасягнуў айчынны рубель дна, і адказ зусім не відавочны. Ва ўсякім выпадку, ужо амаль напэўна можна казаць, што да выбараў, папярэдне вызначаным на 15 лістапада, беларусы могуць падысці з сярэднім заробкам, якая ў доларавым эквіваленце апынецца ніжэй не толькі за мінулагодні ўзровень, але і паказчыка пяцігадовай даўнасці.

Інакш кажучы, калі раней Лукашэнка нязменна забяспечваў рост даляравага эквіваленту заробкаў да новых прэзідэнцкіх выбараў (2001 год - 100 даляраў, 2006-ы - 250, 2010-ы - 500), то зараз да часу чарговага «экзамену перад народам» паказчык можа спаўзці, па песімістычным разліках, да 300-350 долараў.

Лічбы прагнозаў вагаюцца, але ў любым выпадку наклёўваецца злом трэнду.

У доларавым эквіваленце сярэдні заробак беларусаў да выбараў-2015 можа «апынуцца некалькі ніжэй, чым у 2010 годзе», заявіў у каментары для Naviny.by эканаміст Беларускага эканамічнага даследча-адукацыйнага цэнтра (BEROC) Зміцер Крук.

Пры гэтым эксперт адзначае, што «практыка разліку зарплаты ў доларах не зусім карэктная». Калі ж узяць яе ў рублях і ўлічыць інфляцыю, то пакупніцкая здольнасць цяперашняй сярэдняй зарплаты ўсё ж некалькі вышэй, чым пяць гадоў таму, мяркуе Крук.

Суразмоўца адзначае, што ва ўрадзе намецілася тэндэнцыя адыходзіць ад прывязкі заробкаў да даляравым эквіваленце.

Што ж тычыцца рэзерваў павышэння зарплаты ў сённяшніх умовах, калі рост ВУП у прынцыпе пад пытаннем, то асноўны рэальны шлях, па словах эканаміста, заключаецца ў тым, каб скарачаць колькасць занятых на тым ці іншым прадпрыемстве. «Аднак наўрад ці такі шлях рэальны, асабліва перад выбарамі», - адзначае Крук.

Ці страшная Лукашэнку пастка рэйтынгу?

Сапраўды, скарачаць штаты, выстаўляць за вароты прадпрыемстваў нават тых, без каго можна абыйсціся, азначае адчуе перш за ўсё цвёрды электарат кіраўніка дзяржавы - тых, хто прывык гарантавана атрымліваць на чарку і скварку.

Больш за тое, цяпер, наадварот, ўзяліся за «дармаедаў», сілкуючы ілюзію папоўніць такім чынам казну за кошт падаткаў (і пытанне, дзе набрацца працоўных месцаў, не кажучы ўжо пра тое, як гэтая публіка вам напрацуе).

У цэлым жа, па незалежных прагнозах, айчынную эканоміку ў новым годзе чакае ў лепшым выпадку стагнацыя.

І наогул у плане забеспячэння дабрабыту беларуская мадэль, па меркаванні шматлікіх аглядальнікаў, банальна ўперлася ў столь. Так што ў агляднай перспектыве кашалькі большасці беларусаў калі і будуць таўсцець, то хіба што за кошт абясцэненых інфляцыяй купюр.

Між тым менавіта ўлада не здолела стварыць нейкай моцнай, пераканаўчай ідэалогіі, Менавіта ўлада сакралізавала ў свой час рост матэрыяльнага дабрабыту электарату, прычым менавіта ў доларавым эквіваленце. Што выглядала нават некалькі анекдатычна на фоне антызаходняй рыторыкі, і ў прыватнасці прапагандысцкага выкрыцьця Амерыкі, якая жыве-дэ за кошт друкавання паперак з партрэтамі сваіх прэзідэнтаў.

У добрыя для Беларусі гады незалежныя сацыёлягі канстатавалі, што каханне

(працяг на стар. 4)

НОВЫ СЦЭНАР

МОБИЛИЗАЦИЯ ВМЕСТО МОДЕРНИЗАЦИИ

В 2014 году Беларусь окончательно перешла от модернизационного к мобилизационному сценарию, и социологические опросы этот переход уже начинают фиксировать.

В итогах очередного, декабрьского национального опроса НИСЭПИ эксперты в первую очередь обратили внимание на электоральный рейтинг Александра Лукашенко. В декабре относительно сентября он снизился на 5,2 пункта (с 45,2% до 40%).

Снижение было ожидаемым. С марта 2014 года общественное мнение Беларуси находится под мощным облучением российской телепропаганды. Оно следует за перепадами общественного мнения в России как нитка за иголкой, что позволяет по оперативным результатам российских социологов предсказывать динамику настроений белорусов.

В августе на пике военного противостояния на юго-востоке Украины фиксировались локальные максимумы великодержавной эйфории в России. После чего начался спад, сигнализирующий об исчерпании внутреннего ресурса мобилизационной кампании.

По мнению директора Левада-центра Льва Гудкова, в России произошел процесс разведения двух планов восприятия происходящего: символического, связанного с уровнем коллективных представлений о национальном единстве, великой державе, авторитете власти, и реальных оценок положения дел, которые пошли вниз после санкций и скачка инфляции.

Масса, как известно из школьного курса физики, является мерой инерции. Социальная масса в этом смысле не является исключением. В Беларуси населения в 15 раз меньше, чем в России. Поэтому рейтинг Лукашенко, в отличие от рейтинга Путина, тефлоновым не назовешь. Он способен изменяться под влиянием даже слабых колебаний социальных настроений.

Но это не главная проблема. Лукашенко неоднократно заявлял публично, что он отвечает в Беларуси «за все». То есть за успехи и за поражения. Как тут не вспомнить финансово-экономический кризис 2011 года, когда рейтинг главы государства упал до 20%, а общественное мнение ответами на вопрос социологов НИСЭПИ «Кто виноват в нынешнем кризисе в Беларуси?» определило первую тройку следующим образом: президент — 61%, правительство — 41%, США — 16%.

Нынешний же декабрьский опрос был проведен до 30-процентной девальвации белорусского рубля. Поэтому его результаты устарели еще на стадии технической обработки.

У государства-кормильца — благодарные нахлебники

Отказ Кремля от модернизации многие аналитики объясняют «трубой». Доля нефтегазовых доходов в федеральном бюджете в первом квартале 2014 года при прогнозе 48,1% составила 52,9%. Но и остальные проценты были набраны далеко не за счет высокотехнологичных отраслей экономики (а за счет экспорта металлов, удобрений и т.п.).

Указанные выше бюджетные поступления обеспечиваются двумя процентами населения. А как же остальные 98%? С точки зрения государства, живущего экспортом нефти, остальное население является излишним. Его вклад в создание национального богатства минимален. Остальное население — объект благотворительности со стороны государства.

И объект это чувствует. В этом заключается одна из причин столь высокого уровня поддержки государства-кормильца.

Государство, живущее с природной ренты, следует определить как ресурсное. Рост ВВП в таком государстве может совмещаться с деградацией экономики и общества. Что на практике в России и наблюдается.

ЕАЭС — это союз ресурсных государств. В качестве ресурса для Беларуси выступают имперские амбиции России, благодаря которым чистый доход Беларуси от нефтяного бизнеса составляет около 12% ВВП и более трети валовой добавленной стоимости, создаваемой белорусской промышленностью.

Не следует забывать и про калийные удобрения, экспорт которых в январе-октябре прошлого года составил 6% от общего объема белорусского экспорта.

Честно трудиться снова невыгодно

Молодость автора статьи прошла на одном из самых передовых предприятий СССР — минском ПО «Интеграл». Основным заказчиком электронных компонентов, естественно, выступали военные. На недостаток финансирования жаловаться не приходилось. Каждые три-четыре года в основных цехах происходила полная замена оборудования. Тем не менее, прогрессировавшее отставание от Запада было понятно и рядовым инженерам.

Задачу перехода от индустриальной к постиндустриальной экономике советская империя решить не смогла, несмотря на то что руководство страны считало ее приоритетной. Роль главного ограничителя, заблокировавшего развитие, сыграла не централизованная экономика, не коммунистическая идеология, а антиличностная культура, ориентированная в первую очередь на интересы социума, а не индивидуума.

Уровень сложности экономической, политической и социальной), заданный западной персоноцентрической культурой в конце XX века, оказался недостижим для культуры социоцентрической.

Белорусский же режим в этом плане воспроизводит, по сути, советский подход. Поэтому переход от модернизационного к мобилизационному сценарию (укрепление дисциплины, искоренение коррупции, борьба с тунеядцами) оказался, тут я применю любимый фразеологизм преподавателей научного коммунизма, исторически неизбежным для сегодняшней Беларуси.

Социологические опросы уже фиксируют реакцию общества на смену сценариев. Приведу самый интересный, на мой взгляд, тренд, зафиксированный последним опросом НИСЭПИ.

Обратимся к таблице.

Что чаще всего, по вашему мнению, ведет к богатству?
(возможно более одного ответа)

вариант ответа	декабрь 1993	январь 2007	декабрь 2014
личные связи	72	43	47
нечестность	56	16	22
труд	37	68	44
талант	32	35	25
везение	30	39	38
образование	22	38	26

Первая колонка цифр — это пик системного кризиса в Беларуси. Большинство предприятий не работает. Средняя зарплата составляет около 20 долларов в месяц.

Декабрьский опрос 1993 года диагностирует аномию белорусского общества: состояние ценностно-нормативного вакуума, характерного для переходных и кризисных периодов, когда старые социальные нормы и ценности перестают действовать, а новые еще не установились.

Именно в условиях аномии в глазах общества резко деградируют ценности труда и образования. Растет спрос на личные связи (блат) и нечестность. Такая переоценка весьма и весьма рациональна, так как именно индивидуальные стратегии, выстроенные на основании личных связей, а не коллективные действия, способствуют выживанию в наступившем хаосе.

Пришедшая же во второй половине «нулевых» годов стабильность изменила ценностные приоритеты белорусов. Нет, потребность в личных связях для достижения материального благополучия не потеряла окончательно своего значения, но первенство она уступила труду и почти сравнялась с образованием.

Таким образом, подтвердилась известная политологическая истина: во всем мире люди ставят перед собой схожие цели (материальный достаток, здоровье и т.п.), но вот пути их достижения во многом определяются теми рамками, которые создает власть.

Сегодня страна вновь вползает в системный кризис, у которого, как отмечалось выше, имеется и цивилизационное измерение. Декабрьский опрос 2014 года зафиксировал приоритет личных связей над трудом. Существенно снизилась и ценность образования.

За счет блата и нечестности, безусловно, можно добиваться личных успехов, но вот что касается повышения конкурентоспособности экономики, государства и нации, то тут вырисовываются большие проблемы.

(скарочана)

Сергей НИКОЛЮК
naviny.by

НАША ЎЛАДА

(пачатак на стар. 3)

электарату да нязменнага кіраўніка дзяржавы становіцца ўсё больш рацыянальным, меркантыльным - і што апошні такім чынам рызыкуе трапіць у рэйтынгавую пастку. Калі вельмі схематычна: на пэўным узроўні багацця на першы план у грамадзян выйдуць іншыя, больш высокія запыты - і сістэма захістаецца.

Зараз можна з'іранізаваў: рэжым у гэтым плане своечасова застрахаваўся, залішняе ўзбагачэнне беларусам зараз доўга не будзе пагражаць.

Калі ж сур'ёзна, то ў рэйтынгавай пасткі ёсць і іншы бок: па ўзроўні папулярнасці афіцыйнага лідэра банальна б'е змяншэнне даходаў.

Можна ўспомніць, што ў год фінансава-эканамічнага абвалу, у верасні 2011-га, электаральны рэйтынг Лукашэнкі па версіі НІСЭПД знізіўся да гістарычнага мінімуму - 20,5%. Гэта значыць электарат хоць, мабыць, і не дарос ў масе сваёй да прыярытэту высокіх патрэбаў, але сур'ёзна пакрыўдзіўся на ўшчамленне патрэбаў прыземленых.

Што ж будзе цяпер? Бо калі тады абвал пачаўся пасля выбараў-2010, то цяпер гібрыдную дэвальвацыю прыйшлося праводзіць перад электаральнай кампаніяй, прычым гэта для краіны, падобна, яшчэ далёка не апафеоз фінансава-эканамічных цяжкасцяў. Перш за ўсё таму, што дрэнныя перспектывы ў галоўнага донара - Расіі.

Між тым НІСЭПД ў снежні разам з некаторым падзеннем электаральнага рэйтынгу Лукашэнкі (да 40% з 45,2% кварталам раней) зафіксаваў і мінімальны за амаль 15 гадоў свайго маніторынгу ўзровень гатоўнасці рэспандэнтаў да ўдзелу ў публічных акцыях пратэсту. Так, у мітынгах і пікетах былі гатовыя ўдзельнічаць 9,3%, у забастоўках - 1,6%, у галадоўках - 0,8% (у жніўні 2001 года было адпаведна 16,7%, 12,9%, 4,0%).

Рэжым абапіраецца на пасіўнасць

Нават ва ўмовах, калі зламаўся трэнд росту дабрабыту, будучая прэзідэнцкая кампанія не складзе адмысловай працы для дзейнага прэзідэнта, лічыць эксперт НІСЭПД Сяргей Нікалюк. Калі, падкрэсліў ён у каментары для Naviny.by, не здарыцца нічога экстраардынарнага (перш за ўсё з Расеяй).

Цяперашняя беларуская ўлада «абапіраецца не на падтрымку грамадства, а на яго пасіўнасць», кажа палітолаг.

Паводле яго слоў, улада ўжо дэ-факта перафармулявала сацыяльны кантракт: калі раней формула была «лаяльнасць ў абмен на рост даходаў», то зараз - «лаяльнасць ў абмен на выжыванне». Чаму спрыялі, у прыватнасці, украінскія падзеі.

«Цяпер, як у песні Высоцкага -" дзякуй, што жывы », - іранізуе Нікалюк.

Па яго прагнозах, у электарата сыдзе яшчэ гады два на тое, каб зразумець: змена трэнду ў дабрабыце - гэта сур'ёзна і надоўга.

Але і ў далейшым не варта чакаць нейкіх рэвалюцыйных пераменаў у Беларусі, лічыць Нікалюк, пакуль Расія «застаецца ў яе цяперашнім выглядзе, з імперскімі амбіцыямі».

Працей кажучы, у гіпатэтычнай сітуацыі хістанні рэжыму магчымыя два варыянты: Масква прыходзіць на дапамогу цяперашняму беларускаму кіраўніцтву (ўліванні або сілавое падаўленне хваляванняў, а можа, і тое, і другое) або жа акуратна мяняе фігуру на чале сінявокай рэспублікі. Абодва варыянты не абяцаюць краіне рэформаў і прагрэсу.

Але пра такую перспектыве, падобна, не жадаюць задумвацца ні ў беларускіх вярхах, ні ў нізах.

Як ні парадаксальна, але і ўлада, і электарат (ды і, па вялікім рахунку, апазіцыя) паглынутыя адной і той жа прызямлёнай парадыгмай выжывання тут і цяпер.

Аляксандр Класкоўскі
Чытаць цалкам: http://naviny.by

НАШЫ КОШТЫ

ДЗЯРЖАВА ПАДЫМАЕ КОШТЫ ПА ПРАВУ МОЦНАГА

Хоць у Беларусі дзейнічае мараторый на павышэнне коштаў, сама дзяржава не саромеецца гэты мараторый парушаць, прычым нават на тыя тавары, кошт якіх аб'ектыўна павінна зніжацца.

Красамоўны прыклад - аўтамабільнае паліва. Кошт бензіну павышана 13 студзеня, хоць забароны на рост рознічных цэн ўрад не адмяняў і пакуль не плануе.

З пункту гледжання канцэрна «Белнафтахім», рознічныя цэны на аўтамабільнае паліва не павышаны, а «часткова праіндэксаваныя ў сувязі з ростам курсу долара да беларускага рубля». Перагляд коштаў выраблены таксама *«у сувязі з ростам кошту расійскай нафты для беларускіх НПЗ пры увядзенні з 1 студзеня 2015 падатковага манэўру ў Расійскай Федэрацыі».*

І гэта таксама парадокс айчыннай эканомікі. Ва ўсім свеце кошт нафты падае, а для Беларусі расце.

Як адзначыў намеснік старшыні Беларускай навукова-прамысловай асацыяцыі (БНПА) Георгій Грыц, з кастрычніка мінулага года сярэдні кошт барэля нафты на сусветным рынку зваліласяз 90 да 50 даляраў, «і, як следства, цана вытворнага з яе павінна аб'ектыўна падаць».

У Беларусі ж назіраецца зваротны працэс, так як, на думку суразмоўцы Naviny.by, з пункту гледжання бягучай сітуацыі ўрад спрабуе не дапусціць выпадзення істотных сум з бюджэту, артыкулам папаўнення якога ў значнай ступені з'яўляюцца даходы ад продажу паліва.

«Усё будзе залежаць ад наяўнасці здаровага сэнсу», - лічыць Георгій Грыц. - *Гэты цэнавай валюнтарызм мае нейкія аб'ектыўныя лагічныя межы. Будзем спадзявацца, што да крытычнай кропкі справа не дойдзе, як гэта здарылася ў канцы снежня. Вобразна кажучы, коней спыняць на шляху да абрыву, не чакаючы, калі яны пачнуць туды скакаць».*

«Ураду неабходна задумацца аб адэкватнасці гэтых дзеянняў», - лічыць эксперт.

Георгій Грыц таксама звярнуў увагу на тое, што сёння ў краіне найбольш ярка праяўляецца фактар няроўных умоў гаспадарання: «Дзейнічае права моцнага, дзяржавы ў дадзеным выпадку. Атрымліваецца, мае рацыю той, у каго больш правоў ".

Эканаміст Аляксандр Сінкевіч не бачыць нічога дзіўнага ў тым, што адбываецца.

«Эканоміка Беларусі больш за 20 гадоў кіруецца ў ручным рэжыме. Прымаецца рашэнне - ацэньваецца рэакцыя - рашэнне адмяняецца. Так было, напрыклад, з цэнамі на цыгарэты, якія спачатку падвысілі, а потым адкруцілі назад. Што тычыцца павелічэння коштаў на бензін, так гэта ўлады могуць выдаць не за павелічэнне, а за карэкціроўку адпаведна курсе даляра», - адзначыў эксперт.

Аляксандр Сінкевіч мяркуе, што *«гармонік інфляцыі будзе расцягвацца як мага даўжэй, каб людзі не былі шакаваныя тым, што ўсё і адразу падаражэла».*

«Нас чакае серыя новых парадоксаў і непаслядоўна, выкліканых ручным кіраваннем эканомікай», - лічыць эканаміст.

На яго думку, удар за рашэнне ўрада расцягнуць непазбежны працэс павышэння коштаў прымуць на сябе золатавалютныя рэзервы і бізнэс.

Алена Спасюк
Чытаць цалкам: http://naviny.by

МОЛАДЗЕВАЯ ПАЛІТЫКА

«МЁРТВЫЕ ДУШИ» БРСМ

БРСМ провёл свой съезд. Накануне я писал, что самый любимый метод для власти в поиске новых идей – это «возрождение». БРСМ – классический пример «возрождения» комсомола. Поэтому сегодня всё было в лучших традициях: тысячи делегатов, платочки, ветераны, президент, аплодисменты.

В 2012 году молодежные бонзы отрапортовали про то, что в рядах БРСМ состоит свыше полумиллиона человек. Не буду гадать, сколько добавилось за последние пару лет (сайт организации об этом скромно умалчивает). Предположим, что цифра осталась примерно на том же уровне.

«Самая популярная молодежная организация!» – радостно восклицает диктор БТ, освещая нынешний съезд.

А был ли мальчик?

Если БРСМ настолько популярная организация, состоять в которой к тому же можно без страха получить по шапке, то лайков и перепостов должно быть столько, что Джастин Бибер обзавидуется.

Итак, залез я в социальные сети полумиллионного гиганта и обнаружил, что либо молодежь в БРСМ какая-то особенная, которой интернет не интересен, и она всё в полях да лугах, либо колосс стоит даже не на глиняных ногах, а, в лучшем случае, на ватных.

Самая большая группа у БРСМ в социальной сети «ВКонтакте» – 14 315. В Фейсбуке – 430 человек (для сравнения: группа «Молодого фронта» в 2 раза больше), в твиттере – 422 фолловера (у «Говори правду» – 3252), инстаграм – 148. В видеоблоге на youtube – 168 подписчиков, и в среднем 30 просмотров у каждого видео. А посещаемость официального сайта организации на прошлой неделе колебалась от 429 до 986 пользователей.

Это и не удивительно, ведь мы знаем, что дети идут в БРСМ «потому что так надо», и гордая цифра в 580 000 греет лишь бумагу, на которой написана. Формальность – главный признак сегодняшней системы – является фундаментом для его молодежного детища.

Возможно, после этой записи кто-то получит по шапке и цифры социальных сетей быстренько накрутят, но это не сделает «мертвые души» живыми.

Что же держит этого «возрожденного колосса»? Ответ прост – бюджетные деньги.

43 миллиарда рублей (4,5 миллиона долларов) бюджетных денег в год. В 2005-м – 5 миллиардов рублей. В 2014-м – уже 43! Именно столько получила эта организация на свою деятельность.

И не просто получила, а с 2012 года, благодаря Указу Президента абсолютно без отчета перед обществом, так как проходят эти бессмысленные траты по графе «служебные расходы». И правда: на сайте организации, я не нашел никакой отчетности за потраченные ресурсы.

43 миллиарда на «служебные расходы» – мне это нравится. За некую честность. Потому что это и вправду не на молодежную политику. Не на то, чтобы молодежь знала английский язык и чувствовала себя уверенно в современном мире. Это «служебные расходы» системы на картинку.

БРСМ – это типичный пример неэффективного государственного проекта, обладающий всеми его качествами: закрытость от общества, в том числе и финансовая, запутанная и неэффективная система управления, отсутствие ясных целей, задач, планов, монопольная роль государства в определении что и как делать. Такой проект существует ровно до тех пор, пока власть считает целесообразным тратить на него наши деньги. Но, как только ситуация изменится, от массовости останется только недвижимость, которую будут растаскивать современные «комсомольцы».

Руководителя БРСМ, формально избранного сегодня, можно «поздравить» только с одним. Он стал новым распорядителем десятков миллиардов рублей, которые ему выдадут за картинку с «мертвыми душами».

Андрей Дмитриев
facebook

Сяргей Нікалюк: *“Калі аналізуеш рэальнасць па афіцыйных заявах, неабходна памятаць, што яны амаль не маюць дачынення да таго, што адбываецца на самай справе.”* (“Новы час”)

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч
Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.
Падпісана да друку 29.01.2015 у 18.50
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.
Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.